

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/145/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715010562
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Babjak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6715010562.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Babjaka a zo sudcov JUDr. Jána Deáka a JUDr. Jána Bobora, o odvolaní obžalovaného E. S. proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/120/2015 zo 05.10.2016, na verejnom zasadnutí konanom dňa 24. januára 2017, jednohlasne takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného E. S. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uznal obžalovaného E. S. vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. (s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), i) Tr. zák.).

Trestnej činnosti sa podľa výroku napadnutého rozsudku obžalovaný dopustil tak, že

v období od 28.01.2015 do 20.04.2015 keď sa voči nemu ako obvinenému viedlo trestné konanie na Okresnom riaditeľstve PZ, odbor kriminálnej polície Zvolen, evidované pod ČVS:ORP-971/1-VYS-ZV-2014 a bol vzatý do väzby, ktorá sa vykonávala v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica vyhrážal sa použitím násilia a spôsobením ťažkej ujmy svojej bývalej manželke R. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom A., okres T. , ktorá v označenom postavení mala procesné postavenie svedka poškodeného a toto u nej vyvolala strach a obavu o život a zdravie keď,

- dňa 28. 01. 2015 napísal počas výkonu väzby list a tento adresoval R. S. na adresu A. XX, okres T. s obsahom okrem iného: „Nechceš stiahnuť trestné oznámenie, mám už toho dost“, „Stiahni trestné oznámenie najneskôr do soboty. Ak nie tak ráno keď budete vychádzať s člupkom z domu tak si Vás niekdo požičia. Sú tu taký čo majú svojich ľudí vonku čo s radosťou sa o vás postarajú“, „Do soboty najneskôr čakám a potom pritvrdím“,

- dňa 02. 02. 2015 napísal počas výkonu väzby list a tento adresoval R. S. na adresu A. XX, okres T. s obsahom okrem iného: „ Ak je člupkonasáčkovaný u nás tak sa o neho postarajú. Keď vyjdete ráno spolu z domu, tak s každého rohu môžeš čakať, že sa o neho niekto postará a aj o teba. Tu sú taký čo majú vonka takých čo to spravia. Ani nevieš ako blízko našej dediny bývajú. Ja sa chcem postarať o naše deti a nie nejaký blbeček vrah A.“ Tak stiahni trestné oznámenie na mňa!",

dňa 02.03.2015 napísal počas výkonu väzby list a tento adresoval R. S. na adresu A. XX, okres T. s obsahom okrem iného: „Ja toho debila z Teba stiahnem keď nemôžeš sa spod neho vytiahnuť, aby si šla stiahnuť na mňa trestné oznámenie. Ak to po strede ako dostaneš tento list, nestiahneš na mňa trestné oznámenie, tak nestiahnem ani ja na vás. Ja som na vás podal trestné oznámenie, nie za dom.“ „Ak nestiahneš trestné oznámenie, neviem ako sa budeš starať o naše deti z tadiaľto.“ „Nebudem tu zavretý pätnásť rokov. Ved' ja sa vrátim za pár rokov, ale za to sa vám odplatím. Uvažuj že si to za to zaslúžiš",

dňa 14.04.2015 napísal počas výkonu väzby list a tento adresoval R. S. na adresu A. XX, okres T. s obsahom okrem iného: „To z vlastnej iniciatívy vraveli, že

by za Tebou prišli lebo so myslia, že si taká čo to vyžaduje. Teraz dokedy ho majú pustiť. Takže ak Ťa bude niekto obťažovať, tak ja s tým nemám nič spoločné. Najprv povedal, že si Ťa nájde na fejbuku. Chce najprv že Ťa nájde podľa výzoru, keby som bol doma tak Ťa na neho upozorním či sa nemota okolo domu. Ak je člupko v dome tak sa o neho postarajú aby neprekážal. Ale čo mňa je do toho ja s tým nemám nič spoločné. Adresu ako sa voláš vedia, lebo mi prečítali papiere. Dačo vyzvedali no to sa dá povyzvedať, to si ani nevšímneš., dňa 20.04. 2015 napísal počas výkonu väzby list a tento adresoval R. S. na adresu A. XX, okres T. s obsahom okrem iného: „Už je jeden čo sme boli v cele von. Teraz majú pustiť druhého z nich. Ich je vonku viac. Tvrdia, že si taká čo si tu vyžaduje. Súdiac podľa toho čo si mi urobila. Že také ženy čo dajú mužov zavrieť treba sa im pomstiť. Vieš že, som proti tomu a nemám s tým nič spoločné. Ale medzi väzňami vládne taká solidarita. Takže ak Ťa budú C. obťažovať ja za to neručím. Ale ak by si teraz stiahla na mňa trestné oznámenie čo si na mňa podala tak by nám dali pokoj.“ „Môžeš si predstaviť aké majú títo záujmy a čoho sú schopný. Aj to vraveli, že ak sa neprestaneš stykať s člupkom tak by tiež pomohli sa o neho postarať. Takže ak stiahneš trestné oznámenie ešte teraz, bude to záruka že nám dajú pokoj. Veď by som videl keby som bol doma či sa nepohybujú okolo domu alebo v dedine. Mohli by sme sa potom proti tomu zariadiť, lebo viem o koho sa jedná“., Tak rozmýšľaj rýchlo lebo ináč to nemám ako zastaviť len ak stiahneš na mňa trestné oznámenie. A že sú na to odhodlaný Ťa obťažovať a postarať sa o člupka si môžeš byť istá lebo veľmi chceli zistiť presne kde bývame v dome. Kde sa nachádza presne naša dedina. Keď si vraj taká že si ma dokázala dostať do vezenia tak musíš byť mrcha. A takej sa treba pomstiť. Tak ešte to berieš na ľachku váhu?“ „Tak zväz či Ti C. stojí za to ten dom alebo bude lepšie keď stiahneš trestné oznámenie na mňa podala, alebo prídu za tebou Ťa obťažovať. Či máš o takých záujem čo ti C. chcú ublížiť a hlavne člupkovi?“ „Ale keby si ty C. stiahla to trestné oznámenie čo si mňa podala tak by nebol dôvod aby za tebou niekto chodil. Sám by som mal dôvod aby som ich zastavil. Aj za člupkom sa nebudeš vláčiť vtedy by som už nemusel vôbec chcieť aby sa o neho postarali. Dali by mu pokoj. Ja by som sa s nimi nechcel stykať. Tak stiahni na mňa oznámenie aby sme mali pokoj ako pred tým.“ „No už idú pustiť aj toho druhého. Vravel že ma prídu pozrieť tento týždeň. Ak nestiahneš na mňa trestné oznámenie čo si mňa podala a nebudem doma tak sa zariadia podľa seba. Budú Ťa C. obťažovať. Pomstia sa ti za mňa a aj člupkovi.“ „Tak ak stiahneš na mňa trestné oznámenie a presvedčia sa že som doma tak nám dajú pokoj. Ja sa s nimi stykať nebudem.“

O treste rozhodol prvostupňový súd tak, že

podľa § 199 ods. 2 Tr. zák., § 37 písm. h), § 38 ods. 2, 4, § 39 ods. 1, 3 písm. d), § 41 ods. 1, 2, § 42 ods. 1, § 46 Tr. zák. odsúdil obžalovaného na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste uložený obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/32/2015 zo dňa 29.04.2015, právoplatným dňa 29.04.2015, ktorým bol obžalovanému uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podstata skutkových zistení a právnej kvalifikácie je vyjadrená v odôvodnení napadnutého rozsudku na str. 5, kde okresný súd uviedol: „Vina obžalovaného bola podľa názoru súdu bez akýchkoľvek dôvodných pochybností preukázaná. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní vypovedal, že je pravda, že posielal bývalej manželke - poškodenej R. D. listy z UW. Táto skutočnosť bola potvrdená aj výpoveďami oboch poškodených. Obsahy všetkých listov sú pritom zrejmé, a sú uvedené v skutkovej vete podanej obžaloby. Z nich je evidentné, že obžalovaný pod hrozbou násillia a inej ťažkej ujmy nútil poškodenú R. D., aby stiahla trestné oznámenie, ktoré na neho podala (v trestnej veci zločinu znásillnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona). Z uvedeného je zrejmé, že poškodená vedela, čoho je obžalovaný schopný, keďže sa ju pokúsil znásillniť, za čo aj bol právoplatne odsúdený, preto aj celkom dôvodne musela mať obavu o svoje zdravie a život. Preto aj obrana obžalovaného, že listami chcel len docieľiť, aby sa frajer bývalej manželky nenastahoval do ich domu a ku ich deťom, vyznieva v kontexte uvedeného ako čisto účelová. Je možné, že obžalovaný cítil frustráciu z rozvodu, z toho, že bývalá manželka si nastahovala do ich spoločného rodinného domu, ktorý navyše nadobudol on z dedičstva, ako aj z ich rozvodu, čo ale neznamená, že môže v rozpore s Trestným zákonom adresovať listy bývalej manželke, v ktorých ju pod hrozbou násillia a inej ťažkej ujmy

núti k tomu, aby niečo vykonala. Súd preto uznal vinu obžalovaného zo skutku tak, ako je uvedený v obžalobe, ale s jeho právnou kvalifikáciou ako zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného zákona“.

Pri ukladaní a výmere súhrnného trestu odňatia slobody okresný súd prihliadol najmä na to, že: teraz prejednávanej trestnej činnosti sa obžalovaný dopustil pred vyhlásením rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/32/2015 z 29.04.2015, ktorým bol uznaný vinným zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. (s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák.), v štádiu pokusu podľa § 14 Tr. zák., ako aj prečinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Tr. zák. - všetko spáchané voči svojej bývalej manželke R. S. dňa 21.11.2014 (za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia); u obžalovaného prevládajú priťažujúce okolnosti, nakoľko poľahčujúca okolnosť zistená nebola a priťažuje mu, že spáchal viac trestných činov; vzhľadom na prevažujúci pomer priťažujúcich okolností a zvýšenie dolnej hranice aplikovanej najprísnejšej trestnej sadzby o jednu tretinu, sprísnená trestná sadzba pre ukladanie súhrnného trestu odňatia slobody potom činí 9 rokov a 8 mesiacov až 15 rokov; trest ukladaný v rámci takejto trestnej sadzby by bol pre obžalovaného neprimerane prísny a preto je potrebné ukladať mu trest pod dolnou hranicou aplikovanej sprísnenej trestnej sadzby, za použitia § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zák. (obžalovaný konal v rámci frustrácie z rozvodu so svojou bývalou manželkou ako aj z toho, že sa medzičasom vydala za iného muža a tento sa nastahoval aj do ich spoločného domu); pri ukladaní súhrnného trestu bolo potrebné zrušiť výrok o treste z predchádzajúceho už citovaného rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný E. S., ktoré zdôvodnil ako sám, tak aj prostredníctvom svojho obhajcu a navrhol primárne, aby po zrušení napadnutého rozsudku bol spod obžaloby oslobodený, eventuálne aby v prípade uznania viny bolo upustené od uloženia súhrnného trestu v zmysle § 44 Tr. zák.

Obhajoba argumentovala najmä tým, že: obžalovaný nepísal listy bývalej manželke preto, aby ju vydieral, ako aj jej súčasného manžela E. D., ale preto, aby menovaný neublížil spoločným deťom obžalovaného s bývalou manželkou, keďže tento sa už nastahoval do spoločného domu a už aj v minulosti sa vyhráždal resp. ublížil na zdraví viacerým osobám (vrátane jeho bývalej manželky, ako aj jednému synovi); obžalovaný listy napísal, keď bol vo výkone väzby a keď sa zároveň dozvedel, že jeho bývalá manželka, s ktorou bol ženatý 24 rokov, si do domu, ktorý nadobudol ako dedičstvo a v ktorom spoločne žili aj s ich deťmi (štyrmi), nastahovala priateľa, jej súčasného manžela E. D., a to len 2 mesiace po tom, ako sa rozvedli a krátko na to, ako obžalovaného vzali do väzby; zo strany obžalovaného išlo o skratové konanie, ktorého sa dopustil pod silným citovým vypätím, nemal však v úmysle naplniť skutočnosti napísané v uvedených listoch; obžalovaný pred spáchaním trestnej činnosti viedol riadny život; nejde o žalovaný zločin vydierania, lebo nebola naplnená subjektívna stránka skutkovej podstaty tohto zločinu; aj v prípade uznania viny je potrebné upustiť od uloženia ďalšieho trestu, nakoľko doterajší trest, ktorý obžalovaný vykonáva, je dostačujúci na jeho prevýchovu.

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce, pričom dospel k právnemu názoru, že odvolanie obžalovaného E. S. nie je dôvodné a toto treba zamietnuť podľa § 319 Tr. por.

Treba poznamenať, že rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/32/2015 z 29.04.2015 bol obžalovaný E. S. právoplatne uznaný vinným z už citovaného zločinu znásilnenia v štádiu pokusu, ako aj z prečinu obmedzovania osobnej slobody, na tom skutkovom základe, že

dňa 21. novembra 2014 v čase o 05.30 h v rodinnom dome v obci A. č. XX, okres T., po tom, čo násilím vtláčil svoju bývalú manželku, s ktorou spoločne obýval rodinný dom, poškodenú R. S. do priestoru izby, kde menovaná oddelene spávala, uzamkol dvere na tejto miestnosti, aby tak zabránil jej odchodu z miestnosti a následne sa pokúsil vykonať súlož s R. S. tým spôsobom, že jej stiahol pyžamové nohavice po kolená, zvalil ju na posteľ, jednou rukou jej držal ruky, druhou rukou jej sťahoval nohavičky, kde sa mu podarilo ich stiahnuť do oblasti kolien, počas čoho so svojím telom sa snažil R. S. rozťahovať nohy, pričom sa R. S. bránila a uhryzla ho do pravej ruky v oblasti predlaktia a taktiež ho poškrabala na líce, s ktorým konaním E. S. prestal až po tom, čo syn poškodenej a obvineného mladistvý C. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. č. XX, okres T., na základe opakovaného volania poškodenej o pomoc

vykopol uzamknuté dvere na miestnosti a vošiel do vnútra miestnosti, pričom R. S., nar. XX.XX.XXXX v V., trvale bytom A. č. XX, okres T., neutrpela žiadne zranenia v dôsledku konania obvineného, vyžadujúce si práceneschopnosť alebo liečenie.

V priebehu vyšetrovania označenej trestnej činnosti, keď bol obžalovaný E. S. vo väzbe, napísal svojej manželke viaceré listy, s obsahom, ktorý je uvedený vo výroku teraz napadnutého rozsudku.

Obsah týchto listov možno považovať minimálne za hrozbu inej ťažkej ujmy, smerujúcu ako voči bývalej manželke, tak aj voči E. D. (obaja vystupujúci aj ako svedkovia pri zločine znásilnenia a prečine porušovania domovej slobody), vedúcu snahou, aby bývalá manželka stiahla trestné oznámenie na obžalovaného ohľadne pokusu znásilnenia a prečinu porušovania osobnej slobody.

Keď okresný súd právne kvalifikoval zistené konanie obžalovaného ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. (s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), i) Tr. zák.), postupoval správne.

Keďže odvolanie bolo podané iba v prospech obžalovaného, neprichádza do úvahy uvažovať o eventuálnom sprísnení súhrnného trestu odňatia slobody (to znamená za oba zločiny a prečin porušovania osobnej slobody), ktorý bol obžalovanému uložený. Na druhej strane podľa názoru odvolacieho súdu nie sú tu dané ani skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmiernenie uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody v trvaní 7 rokov, pretože v tomto treste sú vyjadrené resp. zohľadnené aj všetky skutočnosti, ktoré sú obžalovanému na prospech.

Treba však dodať, že pri ukladaní súhrnného trestu odňatia slobody okresný súd nadbytočne použil ustanovenia § 37 písm. h), § 38 ods. 2, 4, ako aj § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zák.

S poukazom na aplikáciu § 199 ods. 2, ako aj § 41 ods. 1, 2 a § 42 ods. 1 Tr. zák., prichádza u obžalovaného do úvahy sprísnená trestná sadzba 7 až 20 rokov odňatia slobody, pri ktorej sa s poukazom na § 38 ods. 7 Tr. zák. už ustanovenie § 38 ods. 4 Tr. zák. nepoužije (to znamená zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu, z dôvodu prevažujúcich priťažujúcich okolností).

Pretože krajský súd považoval výrok okresného súdu o uložení súhrnného trestu, ako aj jeho výmery v trvaní 7 rokov a zaradenia obžalovaného pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia za správne vo svojej podstate, nezasahoval ani do výroku o treste v napadnutom rozsudku.

Návrhu obhajoby, aby pri akceptovaní výroku o vine v napadnutom rozsudku, bolo upustené od uloženia súhrnného trestu, pretože predošlý trest možno považovať za dostačujúci, krajský súd nevyhovel. Prv uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov možno považovať za primeraný a dostačujúci za spáchanie už citovaného pokusu znásilnenia a prečinu porušovania osobnej slobody, nemožno však takýto trest považovať za dostačujúci aj za spáchanie teraz prejednávaného zločinu vydierania.

Z vyššie uvedených dôvodov bol preto napadnutý rozsudok okresného súdu považovaný v zásade za správny a zákonu zodpovedajúci, odvolanie obžalovaného E. S. za nedôvodné a preto bolo zamietnuté podľa § 319 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.